

DOKTORANTŪROS STUDIJŲ DALYKO SANDAS

Dalyko pavadinimas	Mokslo kryptis (šaka) kodas	Fakultetas	Katedra
Reikšmė tarpkalbinėje perspektyvoje		Filologijos fakultetas	Anglų filologijos katedra
Studijų būdas	Kreditų skaičius ECTS	Studijų būdas	Kreditų skaičius
	8		

Dalyko anotacija

Tai kursas, kuriame analizuojamas reikšmės problemiškas tarpkalbiniu aspektu, aptariami svarbiausi veiksniai, lemiantys šio kalbos reiškinio kitimą, t.y. dinamiką laike, ir jo sinchroninę įvairovę, paaiškinami pagrindiniai reikšmės tarpkalbinėje perspektyvoje tyrimų metodai ir teorinės priegijos, supažindinama su naujausiais tyrimais. Kurso tematika:

1. Reikšmės teorijos ir tipai.
2. Reikšmė ir vartoseną.
3. Kontrastyvinė analizė, jos ištakos, teorinės nuostatos ir pagrindinės raidos kryptys.
4. Lygiagretieji ir palyginamieji tekstynai, jų sandara, tertium comparationis principas, panaudojimo galimybės.
5. Tarpkalbiniai tapatumo bruožai ir ekvivalentiškumo problema.
6. Reikšmės kaitos procesai: gramatikalizacija, pragmatikalizacija, adverbializacija, (inter)subjektyvizacija.
7. Reikšmė ir (inter)subjektyvumo plotmė.
8. Modalinių (episteminių ir neepisteminių) bei evidencinių žymiklių (veiksmažodžių, adverbialų) semantinių ypatybių tarpkalbinis gretinimas sinchroniniu ir diachroniniu aspektu.
9. Vertinimo žymiklių semantinis profilis įvairiose kalbose: universalios tendencijos ir kalbinė specifika.

Vertinimo būdas: rašto darbas (5,000 – 7,000 žodžių su bibliografija) pasirinkta tema, susijusia su reikšmės problematika tarpkalbinėje perspektyvoje. Vertinamas sugebėjimas logiškai dėstyti argumentus, analizuoti lingvistinius reiškinis remiantis teorinėmis priegiomis ir motyvuoti metodologinius sprendimus pasirinktus atliekamam tyrimui. Rašto darbą galima rašyti anglų ir lietuvių kalbomis.

Pagrindinė literatūra

- Boye, Kasper. 2012. *Epistemic Meaning: A Crosslinguistic and Functional-Cognitive Study*. Berlin: de Gruyter Mouton.
- Boye, Kasper and Peter Harder. 2012. A usage-based theory of grammatical status and grammaticalization. *Language* 88 (1), 1-44.
- Davidse, Kristin, Lieven Vandelanotte and Hubert Cuyckens. 2010. *Subjectification, Intersubjectification and Grammaticalization*. Berlin, New York: Mouton de Gruyter.
- Diewald, Gabriele and Elena Smirnova. 2010. *Evidentiality in German. Linguistic Realization and Regularities in Grammaticalization*. Berlin: Mouton de Gruyter.
- Facchinetti, Roberta and Frank Palmer (eds.). 2004. *English Modality in Perspective. Genre Analysis and Contrastive Studies*. (English Corpus Linguistics 1). Frankfurt a.M.: Peter Lang.
- Granger, Sylviane and Marie-Aude Lefer (eds.). 2020. *The Complementary Contribution of Comparable and Parallel Corpora to Crosslinguistic Studies*. Amsterdam: Benjamins.
- Hancil, Sylvie, Tine Breban and José Antonio Vicente Lozano. 2018. *New Trends in*

<i>Grammaticalization and Language Change</i> . Amsterdam: Benjamins.
Hunston, Susan and Geoffrey Thompson. 2001. <i>Evaluation in Text: Authorial Stance and the Construction of Discourse</i> . Oxford University Press.
Johansson, Stig and Signe Oksefjell. 1998. <i>Corpora and Cross-linguistic Research. Theory, Method and Case Studies</i> . Amsterdam-Atlanta: Rodopi.
Nuyts, Jan and Johan van der Auwera (eds.). 2016. <i>The Oxford Handbook of Modality and Mood</i> . Oxford; Oxford University Press.
Palmer, F.R. 2001. <i>Mood and Modality</i> . Cambridge University Press.
Simon-Vandenberghe Anne-Marie and Karin Aijmer. 2007. <i>The Semantic Field of Modal Certainty. A Corpus-based Study of English Adverbs</i> . Berlin: Mouton de Gruyter.
Traugott, Elizabeth Closs and Richard Dasher. 2002. <i>Regularity in Semantic Change</i> . Cambridge: Cambridge University Press.
Traugott, Elizabeth Closs and Graeme Trousdale (eds.). 2010. <i>Gradience, Gradualness and Grammaticalization</i> . Amsterdam: Benjamins.
Usonienė, Aurelija. 2016. <i>Reikšmės pasaulis: Tekstynais paremti semantiniai kalbų tyrimai</i> . Vilnius: Akademine leidyba.
Van Olmen, Daniel, Hubert Cuyckens, Lobke Ghesquière (eds.). 2017. <i>Aspects of Grammaticalization: (Inter)subjectification and Directionality</i> . Berlin: Mouton de Gruyter.

Konsultuojančiųjų dėstytojų vardas, pavardė	Mokslo laipsnis	Svarbiausieji darbai mokslo kryptyje (šakoje) paskelbti per pastaruosius 5 metus
Anna Ruskan	dr.	<p>Evidentials in Lithuanian. 2022. In Björn Wiemer and Juana I. Marín Arrese (eds). <i>Evidential Marking in European Languages. Toward a unitary comparative account</i>, <i>Studia typologica</i>, 525-561. De Gruyter Mouton. (Bendraautorė A. Usonienė)</p> <p>Visual perception-based adverbials: Cross-linguistic equivalence and differences. 2021. <i>Journal of Pragmatics</i> 186, 208-223.</p> <p>A cross-linguistic look at the right periphery: Utterance-final pragmatic markers in English, Spanish and Lithuanian. 2021. In Daniël Van Olmen and Jolanta Šinkūnienė (eds). <i>Pragmatic markers and peripheries</i>. 415-447. Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins. (Bendraautorė Marta Carretero).</p> <p>On the manifestations of stance towards saints in argumentative news discourse. 2020. In <i>Halszka Leleń</i> (ed). <i>Sanctity as a Story. Narrative (In) Variants of the Saint</i>. 143-160. Berlin: Peter Lang.</p> <p>Functional variation of discourse particles in Lithuanian: A look at clause peripheries. 2019. <i>International Journal of Corpus Linguistics and Pragmatics</i> 3 (4), 303-325.</p>

Jolanta Šinkūnienė	dr.	Šinkūnienė, J. 2021. <i>Žinai</i> ‘you know’ in Lithuanian discourse: Distributional features and functional profile. In Daniël Van Olmen, & Jolanta Šinkūnienė (Eds). <i>Pragmatic markers and peripheries</i> . Amsterdam: John Benjamins. 229-250.
		Šinkūnienė, J. 2020. Konstrukcijos su nederinamuoju neveikiamosios rūšies dalyviu <i>galima</i> : diskurso žymiklio link [Constructions with the non-agreeing present passive participle <i>galima</i> ‘it is possible’: From a complement-taking predicate to a discourse marker]. <i>Darbai ir Dienos</i> 74: 77-96.
		Šinkūnienė J., Jasionytė-Mikučionienė E., Ruskan A., Šolienė A. 2020. Diskurso žymikliai lietuvių kalboje: reikšmės ir funkcijų kaitos aspektai [Discourse markers in Lithuanian: Semantic change and functional diversity]. <i>Lietuvių kalba</i> 14, http://www.lietuviukalba.lt/index.php/lietuviukalba/article/view/310 .
		Šinkūnienė, J. 2019. Reformulation markers in academic discourse: A cross-linguistic and cross-disciplinary study. <i>Jezikoslovlje</i> 20(3): 531-553.
		Šinkūnienė, Jolanta. 2018. The power of English: <i>I</i> and <i>we</i> in Lithuanian, Lithuanian English and British English research writing. In Pilar Mur Dueñas, & Jolanta Šinkūnienė (Eds.). <i>Intercultural perspectives on research writing</i> . Amsterdam: John Benjamins. 59-79.

Patvirtinta Doktorantūros komiteto posėdyje 2023-01-13, Nr. (7.17 E) 15600-KT-16.

Doktorantūros komiteto pirmininkė prof. dr. Meilutė Ramonienė